

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

TRAKŲ SUAUGUSIŲJŲ MOKYMO CENTRO VEIKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2023-12-14 Nr. A-92
Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2023 metų lapkričio 13–15 dienos.

Išorinio vertinimo tikslas – skatinti mokyklas tobulėti siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir aukštesnių mokinių pasiekimų.

Dokumentai, kuriais buvo vadovautasi:

1. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijais veiklos išoriniam vertinimui, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-692 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijų veiklos išoriniam vertinimui patvirtinimo“.

2. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-1300 „Dėl Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2023 metų II pusmetį bus atliekamas rizikos išorinis vertinimas, sąrašo patvirtinimo“.

4. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2023 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. V-700 „Dėl rizikos išorinio vertinimo, kuris vyks 2023 metų II pusmetį mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, tvarkaraščio patvirtinimo“.

5. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2023 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. VK-713 „Dėl 2023 metų II pusmetį vyksiančio mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės rizikos išorinio vertinimo vertintojų komandų sąrašo patvirtinimo“.

Atliekant Trakų suaugusiųjų mokymo centro (toliau – Centro) išorinį rizikos vertinimą analizuoti šie dokumentai ir šaltiniai: 2022 ir 2023 metų brandos egzaminų (toliau – BE), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP), 8 klasės nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) rezultatai, mokinių pasiekimų duomenys iš TAMO dienyno, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys (ir būtinųjų stebėsenos rodiklių reikšmės), mokyklos interneto svetainėje <https://tsmcentras.lt/> skelbiama informacija, 2023–2027 metų Strateginis planas, 2022, 2023 metų veiklos planai, 2021–2023 ir 2023–2025 m. m. ugdymo planai, 2021 ir 2022 metų veiklos kokybės įsivertinimo duomenys, centro direktorės 2021 ir 2022 metų veiklos ataskaitos, mokytojų veiklos planavimo ir įsivertinimo dokumentai, mokyklos ir mokyklos savininko (Trakų rajono savivaldybės administracijos) pateikta informacija, Mokyklos veiksmingumo didinimo tyrimo ataskaita (toliau – Tyrimo ataskaita). Priimant vertinimo sprendimus remtasi per vizitą mokykloje vykusiuose išorės vertintojų pokalbiuose su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais, centro taryba, metodinių grupių pirmininkais, Vaiko gerovės komisija surinkta informacija, vertintojų stebėtų 46 (iš jų vertinta 40; N=40) 8–10 jaunimo klasių, 1–3 metų socialinių įgūdžių klasių, 7–12 suaugusiųjų mokymo klasių pamokų protokolų duomenimis, mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir panaudojimo vertinimu.

Vertintojų komanda dėkoja Trakų suaugusiųjų mokymo centro vadovams ir bendruomenei už geranorišką, konstruktyvų bendravimą ir bendradarbiavimą.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Trakų suaugusiųjų mokymo centras buvo įsteigtas kaip suaugusiųjų nuotolinio mokymo mokykla, suteikianti galimybę anksčiau iš švietimo sistemos iškritusiems, vyresniems nei 16 metų asmenims įgyti vidurinį išsilavinimą. Vėliau Centras išplėtė savo veiklą – pradėjo įgyvendinti socialinių įgūdžių ugdymo programą didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turintiems mokiniams, baigusiems individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, bei pagrindinio ugdymo programą (jaunimo klasėms) mokymosi motyvaciją praradusiems, psichologinių ir kitokių problemų turintiems jaunuoliams. Šiuo metu Centras vykdo pagrindinio ugdymo, suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo, socialinių įgūdžių ugdymo, neformaliojo švietimo programas. Centras taip pat vykdo ir Valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus.

Pagrindinio ugdymo (jaunimo klasėms) ir socialinių įgūdžių ugdymo programos vykdomos kontaktiniu būdu mokyklos patalpose, kurios yra Trakų pradinės mokyklos pastate. Suaugusiųjų mokymo programos vykdomos kasdien nuotoliniu būdu naudojant „Zoom“ platformą ir „Moodle“ akademinę aplinką popietiniu laiku (pamokos pradedamos 16.00 val. ir baigiamos 21.45 val.), mokytojai dirba iš savo namų.

Vizito mokykloje metu ugdymo procesas vyko įprastu ritmu, pagal patvirtintą pamokų tvarkaraštį. Išskirtinių ar reikšmingų trikdžių ugdymo procesui nepastebėta. Atkreiptinas dėmesys, kad mokinių pamokų lankomumas vizito mokykloje metu buvo prastas – tiek jaunimo (vadovių teigimu to priežastis – padidėjęs sergamumas), tiek ir suaugusiųjų klasėse; pastarųjų klasių stebėtose nuotolinėse pamokose dalyvavo apie 29 proc. mokinių. Covid-19 liga susirgus socialinių įgūdžių ugdymo pirmųjų metų klasės mokiniai, šiai klasei užsiėmimai nevyko, tad nebuvo galimybės stebėti šios klasės kasdienės veiklos.

Trakų suaugusiųjų mokymo centre kaupiami, analizuojami, veiklos įsivertinimui bei planavimui naudojami įvairūs duomenys: kasdieniai mokinių rezultatai, įvairių patikrinimų bei brandos egzaminų rezultatai, suplanuotų ir per metus įgyvendintų veiklų analizė (metiniuose veiklos planuose), PESTE ir SSGG analizės (2023–2027 m. Strateginiame plane), veiklos kokybės įsivertinimo duomenys. Veiklos kokybės įsivertinimo procesas centre buvo organizuojamas vadovaujantis 2016 m. ŠMS ministro patvirtintu tvarkos aprašu, jį vykdė direktorės įsakymu patvirtinta 6 žmonių darbo grupė. Paprastai buvo atliekamas „platusis“ įsivertinimas (kaip ir rengiant 2023–2027 m. Strateginį planą), giluminė problemos analizė nebuvo atliekama. Užpildytų klausimynų duomenis apibendrino darbo grupė. Mokyklos pedagogų įsitraukimas į įsivertinimo procesą vidutiniškas – į procesą įsitraukė tik pildydami klausimynus, giluminiuose įsivertinimo procesuose nedalyvavo. Mokytojų požiūris į veiklos kokybės įsivertinimą ir jo įtaką mokyklos veikos kokybei taip pat vidutiniškas. Tai patvirtina ir prieš išorinį rizikos vertinimą atliktas Mokyklos veiksmingumo didinimo tyrimas – priemonę „Mokyklos veiklos įsivertinimas ir duomenų panaudojimas“ įvertinimo prasčiausiai (vertinimo vidurkis 4,53 iš 5 galimų) iš visų veiksmingumo didinimo priemonių; jų nuomone, ši priemonė mažiau paveiki mokinių mokymosi rezultatams. Apibendrinus surinktus duomenis darytina išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro veiklos kokybės įsivertinimo įtaka ugdymo proceso kokybei ir mokinių pasiekimams vidutiniška.

Pagal savininko pateiktą informaciją darytina išvada, kad mokyklos savininkas palankiai atsiliepia apie centro veiklą, teigiamai vertina suplanuotų veiklų įgyvendinimą. Mokyklai teikia ne tik materialinę, finansinę pagalbą, bet ir nuolatos konsultuoja įvairiais veiklos klausimais. Centro direktorė konsultuojama rengiant metines užduotis ir numatant siektinus rezultatus. Pastaraisiais metais didžiausia pagalba buvo teikta rengiantis atnaujinto ugdymo turinio diegimui – buvo teiktos konsultacijos centro administracijai, atnaujinto ugdymo turinio koordinavimo komandai, mokymai, išplėstinės konsultacijos pedagogams. Buvo teikiama pagalba rengiant naujos redakcijos centro nuostatus, patvirtintus 2021 metais.

Mokyklos savininkas palankiai vertina ir Trakų suaugusiųjų mokymo centro direktorės veiklą, 2021 ir 2022 metų direktorės metinių užduočių įgyvendinimas buvo įvertintas „labai gerai“ – „atliktos visos metinės užduotys, ataskaitose fiksuotos neplanuotos ir įvykdytos užduotys, atsižvelgta į tobulintas kompetencijas“. Centro direktorės paskutinių dviejų mokslo metų planuojamos metinės užduotys orientuotos į ugdymo proceso organizavimą, mokytojų kompetencijų tobulinimą, siejamos su ugdymo turiniu – pasirengimas dirbti pagal atnaujintą ugdymo turinį, patyriminio ugdymo modelio įgyvendinimas, mokytojų kompetencijų tobulinimas ruošiantis įtraukiajam ugdymui, suaugusiųjų nuotolinio mokymo(si) pagrindinio ugdymo programos I dalies mokomųjų dalykų skaitmeninio turinio atnaujinimas. Iš surinktos informacijos darytina išvada, jog Centro direktorės metinės veiklos užduotys tinkamai orientuotos į mokyklos veiklos kokybės kaitą ir skatina mokyklos pažangą.

REIKŠMINGIAUSI RIZIKOS VEIKSNIAI

1. Grįžimas prie mokymosi uždavinio pamokoje bei pasiektų mokymo(si) rezultatų aptarimas (1.2. *Mokinio pasiekimai ir pažanga*, 2 lygis).
2. Mokytojų nuostatos ir palaikymas, padedantys formuoti aukštesniems mokinių mokymo(si) siekiams (3.2. *Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas*, 2 lygis).
3. Pažangos pamokoje stebėjimas, mokymo(si) pasiekimų (įsi)vertinimas ir mokinių refleksijos skatinimas (3.5. *(I)si)vertinimas ugdymui*, 2 lygis).

II. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Trakų suaugusiųjų mokymo centre visos trys vertintos sritys – 1. Rezultatai, 2. Pagalba mokiniui ir 3. Ugdymo(si) procesas – vertinamos „vidutiniškai“ (2 lygis). Iš kitų išsiskiria rodiklis 2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius – jis įvertintas „gerai“ (3 lygis). Kiti 9 rodikliai įvertinti „vidutiniškai“ (2 lygis).

Rizikingomis įvertintos veiklos iš 1 srities (rodiklis 1.2.) ir 3 srities (rodikliai 3.2. ir 3.5.).

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Asmenybės tapšmas, 2 lygis	<p>Asmenybės tapšmas Trakų suaugusiųjų mokymo centre vertinamas vidutiniškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentų analizė parodė, kad siekiant mokinių turiningo užimtumo centre vykdomos 5 neformaliojo švietimo programos („Pažintis su staliaus profesija“, „Įdomioji matematika“, „Mokomės istorijos“, „Būk saugus“, „Drąsūs, stiprūs ir sveiki“, „Gyvenk aktyviai ir sveika“), kurias rinkosi 70 proc. mokinių, besimokančių jaunimo ir socialinių įgūdžių ugdymo klasėse; Centro tarybai atstovaujantys mokytojai teigė, kad visiems socialinių įgūdžių ir jaunimo klasių mokiniams sudaromos sąlygos dalyvauti įvairiuose būreliuose, tačiau susitikime dalyvavusi mokinių atstovė negalėjo įvardinti kokie būreliai centre veikia. Koridoriuose kalbinti mokiniai įvardijo tik sporto būrelį. Mokytojai teigė, kad būrelių atsiradimą inicijuoja ir mokiniai, ir mokytojai, tačiau mokinė teigė, kad niekas nesidomėjo kokius būrelius jie norėtų lankyti; • centre iš dalies sudaromos galimybės mokiniams bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose. Centre mokinių savivaldos nėra. Viena mokinė atstovauja mokiniams centro taryboje. Pokalbiuose dalyvavę mokytojai teigė, kad mokiniams trūksta iniciatyvų, iškyla problemos dėl žemos mokinių vidinės motyvacijos mokytis, nepasitikėjimo savo jėgomis, vengimo

	<p>prisiimti atsakomybę. Centro socialiniuose tinkluose skelbiama informacija apie mokinių dalyvavimą bendradarbiavimo veiklose, pavyzdžiui, kartu su Lentvario „Vermės“ gimnazija įgyvendinamas projektas „Mes kartu: gyvename, mokomės, švenčiame“ (Tolerancijos dienos paminėti), išvyka į Dargužių amatų centrą (projektas „2023 – Dainavos metai“) ir kt.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokiniams sudarytos neblogos sąlygos mokytis valdyti save stresinėse situacijose, konstruktyviai spręsti konfliktus, problemas, būti atspariems neigiamoms įtakoms, sąmoningai rinktis sveiką gyvenimo būdą. Vertinimo metu neužfiksuota konfliktinių situacijų, destruktivaus mokinių elgesio, pamokose buvo drausminga aplinka, tačiau buvo fiksuojami vėlavimo į pamokas ir pamokų praleidinėjimo atvejai. Mokinių asmenybei formuoti padeda įgyvendinama socialinius emocinius įgūdžius lavinanti „Paauglystės kryžkelės“ programa, kuri kaip atskira disciplina jaunimo klasės ir socialinių įgūdžių klasėse vieną kartą per savaitę. Pokalbyje su pagalbos mokiniui specialistais paaiškėjo, kad centre atliekami mokinių adaptacijos, psichosocialinių rizikos veiksnių tyrimai, su kurių rezultatais supažindinami administracijos nariai ir mokytojai, priimti susitarimai dėl pagalbos teikimo mokymosi sunkumus patiriantiems mokiniams. Mokinius, turinčius elgesio ir emocijų sunkumų, konsultuoja centro psichologė (2022 m. suteiktos 65 konsultacijos), tačiau konsultacijų kokybė kelia abejonių, nes dažnai, dėl patalpų trūkumo, jos vyksta koridoriuose; • kitokios sąlygos centre sudarytos besiuogdantiems suaugusiems, siekiantiems įgyti pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą ir besimokantiems nuotoliniu būdu. Visas mokymosi procesas vyksta virtualioje mokymosi aplinkoje (pamokos, konsultacijos, klasės valandėlės), tiesioginio kontakto su mokytojais ir kartu su visa klase jie neturi. Jų ir gyvenimo aplinkybės kitokios – dažniausiai turintys savo šeimas, darbą. Pokalbyje su vertintojais dalyvavę suaugusieji besimokantieji teigė, kad mokantis nuotoliniu būdu jiems yra lengviau suderinti mokymąsi su darbu, šeimyniniais įsipareigojimais ir kitomis svarbiomis veiklomis. Nors nuotolinis mokymasis gali suteikti lankstumo, tačiau fizinis kontaktas leistų besimokantiems kurti tarpasmeninius santykius, mokytis bendradarbiaujant, jaustis mokyklos bendruomenės dalimi; • centre priimti iš dalies tinkami susitarimai dėl asmeninės mokinio pažangos stebėjimo. 90 proc. 5–8 klasių mokinių, mokydamiesi geriau pažinti savo asmenines savybes, analizuoti pokyčius pildo Mokinio individualios pažangos fiksavimo lapus. Asmeninę mokymosi pažangą mokiniai analizuoja pasibaigus pusmečiams, fiksuoja savo įsivertinimą, kurį aptaria su klasės vadovu, dalykų mokytojais individualių pokalbių metu, informuoja tėvus. Mokinių individualios pažangos fiksavimo dokumentų analizė parodė, kad juose fiksuojami mokinių siekiai ir pasiekimai balais, tačiau pažanga gali atsispindėti ne tik skaičiais, bet ir kitais mokymosi aspektais, tokiais kaip gebėjimas sprendžiant uždavinius, kritinis mąstymas ir kiti gebėjimai.
--	--

	<p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Trakų suaugusiųjų mokymo centre mokinių asmenybės tapsmas vidutiniškas.</p>
<p>1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokinio pasiekimai ir pažanga vertinami patenkinamai, grįžimas prie pamokos uždavinio, pamokoje pasiektų rezultatų/išmokimo apibendrinimas bei mokinių į(si)traukimas į apibendrinimą vertinamas kaip rizikinga mokyklos veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos veikloje galima pastebėti požymių, rodančių mokymosi kokybės pokyčius, tačiau pagal surinktą ir apibendrintą informaciją konstatuojama, kad mokyklos pažanga šiuo aspektu yra nepakankama. Per pastaruosius trejus metus centro abiturientų skaičius buvo žymiai didesnis nei kitų savivaldybės gimnazijų, bet pasirinkusių ir laikusių VBE akivaizdžiai mažesnis (2023 m. iš 88 centre besimokančių abiturientų VBE laikė 18 (20,4 proc.)); tokius abiturientų brandos egzaminų pasirinkimus bei rezultatus centro vadovai paaiškina tuo, jog tai yra suaugusieji, kurių tikslas yra įgyti brandos atestatą, tačiau savo ateities jie nesieja su studijomis aukštojoje mokykloje, todėl dažniausiai renkasi mokyklinius brandos egzaminus. Neišlaikytų VBE procentas 2–3 kartus didesnis nei Trakų rajono savivaldybės mokyklų bendras vidurkis, tačiau pastebimas aukštesniais balais išlaikiusių abiturientų skaičiaus didėjimas: 2020 m. 36–85 balus surinko 11,1 proc. abiturientų, 2021 m. – 41,2, 2022 m. – 60; • 2023 m. centro mokinių PUPP matematikos rezultatai, lyginant su 2022 m., suprastėjo – matematikos pažymių vidurkis krito nuo 3,8 iki 3,4, tačiau lietuvių k. ir literatūros pažymių vidurkis pagerėjo – pakilo nuo 4,1 iki 5,1; • mokinių individuali pažanga ir pasiekimai matomi, pripažįstami tik dalyje pamokų; pamokos aspekto „<i>Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami</i>“ vertinimo vidurkis yra 2,18; pamokos aspekto „<i>Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga</i>“ – 2,00; • nesistemiškai sugrįžtama prie pamokos uždavinio, retai aptariamas pasiektas rezultatas; pamokos aspekto „<i>Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas</i>“ vertinimo vidurkis – 1,65; grįžimas prie pamokos uždavinio ir pasiektą rezultatą aptarimas, kaip stiprusis pamokos aspektas, paminėtas 3 pamokose (7,5 proc.), kaip tobulintinas – 7 pamokose (17,5 proc.); • mokiniai nesistemiškai apibendrina išminktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, prastai nusimato veiklos siekius ir gaires; pamokos aspekto „<i>Mokiniai apibendrina išminktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires</i>“ vertinimo vidurkis – 1,65. Nedažnas, nesistemiškas pamokos rezultatų aptarimas daro neigiamą įtaką mokinių ugdymosi motyvacijai, pažangai ir pasiekimams. Šis pamokos aspektas, kaip tobulintinas, akcentuotas 11 stebėtų pamokų (27,5 proc.); • 2022 m. centro veiklos kokybės įšivertinimo duomenys rodo, kad žemiausia verte įvertintas rodiklis 1.2.1. <i>Mokinio pasiekimai ir</i>

	<p><i>pažanga</i> (raktinis žodis – <i>pasiekimų asmeniškumas</i>); šio rodiklio vidutinė vertė – 2,2;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokinių individuali pažanga, jų pasiekimai iš dalies stebimi ir analizuojami, pripažįstami ir skatinami: iš pokalbio su mokyklos pedagogais paaiškėjo, kad pakankamas dėmesys skirtas individualiai mokinių pažangos stebėsenai mokslo metų eigoje. Mokiniai savo mokymąsi, padarytą pažangą aptaria kartu su dalyko mokytoju (paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką), klasės auklėtoju (kartą per mėnesį), esant poreikiui kreipiamasi į VGK. Mokiniai pildo Mokinio individualios pažangos lapą (žr. 1.1. rodiklio aprašymą, psl. 4); mokinių mokymosi pasiekimai aptariami centro tarybos bei metodinių grupių posėdžiuose, tačiau nustatyta, kad kiekvieno mokinio pažangos optimalumas dar nėra tapęs centro veiklos prioritetu. Tokia išvalga grindžiama šiais faktais: daugeliu atvejų mokymosi rezultatai analizuojami kiekybiniais aspektais (lyginami įvertinimų vidurkiai), gilesnė kokybinė analizė neatliekama; dažniausiai dėmesys akcentuojamas į išskirtinius atvejus, t. y. į žemiausius tam tikrų dalykų pasiekimų vertinimų vidurkius; atskirų mokinių pažanga aptariama epizodiškai, koncentruojamasi tik į akademinis pasiekimus, nepakankamai dėmesio skiriant bendrosioms kiekvieno mokinio kompetencijoms; • mokiniai už gerą mokymąsi, pavyzdinę elgesį, lankomumą, dalyvavimą konkursuose bei olimpiadose yra skatinami išvykomis, padėkos raštais, viešais skelbimais mokyklos interneto svetainėje; <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokinių pažanga ir pasiekimai yra patenkinami, grįžimas prie pamokos uždavinio, pamokoje pasiektų rezultatų/išmokymo apibendrinimas bei mokinių į(si)traukimas į apibendrinimą vertinamas kaip rizikinga mokyklos veikla, kuriai mokykla turėtų skirti daugiau dėmesio.</p>
<p>2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą neišskirtinis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pažinti savo gabumus ir siekti geresnio rezultato jaunimo ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokiniai gali dalyvaudami projektinėje, patyriminėje ir (ar) kt. veiklose. Per pokalbius su mokiniais ir mokytojais išsakyta, kad mokinių motyvaciją mokytis didina mokymasis netradicinėse aplinkose. Metodinių grupių protokoluose fiksuojamos netradicinės pamokos (keramikos pamokos „Sodžiaus meistruose“ Rūdiškėse „Keramikos indo lipdymas“, pamokos gamtinėje aplinkoje „Mandalos formos gaminimas“, Galvės ežero pakrantėje ir kt.), vykdoma tarpdalykinė integracija (integruotos gamtos ir fizinio ugdymo pamokos minint pasaulinę Žemės ir Vandens dienas, „Rusų ir lietuvių kalbų patarlių lyginamasis tyrinėjimas“, gamtos ir technologijų konkursas-paroda „Lietuvos paukščiai“, „Europos kalbų savaitės renginiai“); • Centras karjeros (profesijos) galimybes iš dalies sieja su ugdymosi galimybėmis; besimokantiejiems pagal pagrindinio ugdymo programą jaunimo klasėse mokymosi turinyje įvestas ikiprofesinio

	<p>ugdymo dalykas, orientuotas į praktinį ugdymą (148 val. per metus). Centre 7 val. per savaitę dirba karjeros ugdymo specialistė. Pokalbyje su ja paaiškėjo, kad ji dalyvauja mokinių karjeros ugdymo veikloje, bendradarbiauja su klasių auklėtojais dėl karjeros ugdymo integravimo į klasių valandėlių turinį, teikia individualias konsultacijas mokiniams karjeros pasirinkimo klausimu. Dažnai asmeninės konsultacijos dėl patalpų stygiaus vyksta koridoriuose, todėl tikėtina, kad netinkamas erdvės pasirinkimas gali turėti įtakos konsultacijų kokybei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tai, kad mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, rodo stebėtos pamokos ir informacija metodinių grupių protokoluose; dalyje (35 proc.) vertintojų vizito metu stebėtų pamokų užfiksuotas mokomosios medžiagos siejimas su mokinių gyvenimiška patirtimi, patirtiniu mokymusi; tai padėjo mokiniams sėkmingiau mokytis, pritaikyti kitų dalykų pamokose, projektuose, pajusti mokymosi džiaugsmą, įvertinti mokymosi reikšmę gyvenime. Centras įsitraukė į projekto „Kuriamoje Lietuvoje!“ vykdomą iniciatyvą „Panaudoto aliejaus kelias“, kuri skirta tvaraus gyvenimo skatinimui. Mokiniai rinko panaudotą aliejų taip prisidedami prie žalesnės, švaresnės ir sveikesnės aplinkos kūrimo. <p>Apibendrinus vertinimo metu surinktą informaciją daroma išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centre orientavimasis į mokinių asmenybės tapsmą patenkinamas.</p>
<p>2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius, 3 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro orientavimasis į mokinio poreikius vertinamas gerai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centre sudarytos tinkamos sąlygos ugdytis įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams: vykdomos Socialinių įgūdžių ugdymo programa specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, baigusiems pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, įsteigtos jaunimo klasės socialinės rizikos vaikams, mokyklose nepritapusiems, mokymosi motyvacijos stokojantiems, psichologinių ir kitų problemų turintiems mokiniams saugiai mokytis pagrindinio ugdymo programas ir įgyti pagrindinį išsilavinimą; atsižvelgiant į suaugusiųjų, siekiančių įgyti pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą, interesus, suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos įgyvendinamos nuotoliniu būdu; • siekiant mokinio asmenybės ūgties, jo galimybes atitinkančios ir nuolatinės ugdymosi pažangos, 2022–2023 m. m. Centre švietimo pagalba teikta 20 SUP mokiniams (14 iš jų mokosi pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą); • tinkamas dėmesys skiriamas SUP mokiniams; centre suburta pagalbos mokiniui specialistų komanda: socialinis pedagogas, psichologas, mokytojo padėjėjas, karjeros ugdymo specialistas. Logopedo, bei specialiojo pedagogo pagalbą teikia Trakų PPT specialistai, kurie įsikūrę tame pačiame pastate. Pokalbio su VGK metu mokytojai teigė, kad centre trūksta pagalbos mokiniui specialistų, ypač specialiojo pedagogo; specialistai bendradarbiauja su Trakų PPT dėl mokinio gebėjimų įvertinimo, poreikių nustatymo, rekomendacijų ugdymui koreguoti. Mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, pasiekimai analizuojami VGK

	<p>susirinkimuose; atsižvelgiant į PPT išvadas, rengiamos pritaikytos ugdymo programos, individualūs pagalbos teikimo mokiniui planai, kurie peržiūrimi, jei yra poreikis, koreguojami kas tris mėnesius;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centre aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Iš dokumentų analizės, pokalbių su mokytojais matyti, kad pagalbos teikimo formos yra trumpalaikės konsultacijos, mokytojo ir (ar) mokytojo padėjėjo pagalba pamokoje, individualūs pokalbiai po pamokų susitarus su mokytoja; ilgalaikės lietuvių k. ir matematikos dalyko konsultacijos teikiamos suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo klasių mokiniams; • siekiant gerai pažinti kiekvieną naujai atvykusį į mokyklą mokinį, jo socialinę aplinką, sukurti abipusį ryšį su mokiniu ir jo šeima, socialinė pedagogė vyksta į namus, teikia šeimai siūlymus dėl mokinio integracijos į mokyklos bendruomenę. Esant sunkioms gyvenimo sąlygoms šeimai yra teikiama materialinė parama (buitine technika, drabužiai, baldai ir kiti daiktai), kurią renka mokytojai; • sistemingai naudojama nuotoliniam mokymuisi skirta „Moodle“ aplinka suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo klasėse, kuria naudodamiesi mokytojai skelbia pamokos medžiagą, papildomas užduotis, konsultuoja; • pamokų protokolų duomenimis, orientavimasis į mokinio poreikius kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 3 kartus (7 proc.). <p>Vertinimo metu surinkta ir apibendrinta informacija vertintojams leidžia daryti išvadą, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centre orientavimasis į mokinio poreikius yra tinkamas.</p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio sėkmės yra neblogi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengiant 2023–2027 metų Strateginį planą sukurta nauja vizija atitinka šiandieninius švietimo prioritetus, įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimą, orientuota į kiekvieno mokinio asmeninę sėkmę, tačiau yra labiau bendro pobūdžio ir nepilnai atspindi centro veiklos (pvz., suaugusiųjų mokymo) išskirtinumą; centro misija neišskirtinė, tinkama daugumai bendrojo ugdymo mokyklų; Centro veikla tinkamai nukreipta į skirtingų poreikių mokinių (suaugusiųjų, siekiančių įgyti vidurinį išsilavinimą, jaunimo klasių mokinių, socialinių įgūdžių ugdymo klasių ugdytinių) mokymą, jų vertybinių nuostatų, asmenybės formavimą, socialinės pedagoginės pagalbos teikimą, tačiau nepakankamai išnaudojamos visos galimybės (pvz., neformaliajam švietime, ŠVIS duomenimis, dalyvauja tik 26,75 proc. mokinių; pastebimos pamokų lankomumo problemos); • planuojant Centro veiklą, rengiant strateginius dokumentus naudojamos įvairiais kaupiamais duomenimis: strateginiame bei veiklos planuose pateikiama veiklos kokybės įsivertinimo metu surinkti duomenys, SSGG ir PESTE analizių duomenys, mokinių mokymosi rezultatai, ankstesnių metų planų įgyvendinimo apibendrinimas ir kt. Veiklos kokybės įsivertinimą atlieka bei

	<p>strateginius dokumentus rengia direktorės įsakymu sudaryta darbo grupė. Planų projektai pateikiami Centro tarybai, kur jie aptariami ir patvirtinami. Mokyklos bendruomenė į įsivertinimo procesą aktyviau įsijungia tik pildant įsivertinimo (ar kitokių apklausų) klausimynus. Be to, aktyvesni yra kontaktiniu būdu dirbantys pedagogai. Apibendrinus surinktus duomenis darytina išvada, kad Centro bendruomenė vidutiniškai įsitraukia į Centro tikslų ir uždavinių formulavimą bei jų įgyvendinimo procesą; aktyviausiai ir tinkamai dirba vadovių komanda ir jų suformuotos darbo grupės. Vizito mokykloje metu vykusio susitikimo metu naujai išrinktos Tarybos nariai pripažino, jog jie visi naujai išrinkti ir dar nelabai gali pakomentuoti nei savo veiklą, nei prieš tai buvusios Tarybos nuveiktus darbus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • personalo politika neblogai orientuota į mokinių poreikius. Šiuo metu Centre pedagogų (tiek suaugusiųjų mokymui, tiek ir jaunimo bei socialinių įgūdžių klasių mokinių ugdymui) pakanka; mokykloje dirba 32 pedagogai, iš kurių 14 (43,7 proc.) mokytojai metodininkai, 11 (34,3 proc.) – vyresnieji mokytojai; nežiūrint pakankamai aukštos pedagogų kvalifikacijos, didžioji dauguma (37 pamokos, 86,0 proc.) vertinimo metu stebėtų pamokų buvo poveikio paradigmos ir tik 6 (14,0 proc.) buvo įvertintos kaip bandymas dirbti šiuolaikiškai, t. y. buvo pastebima poveikio ir sąveikos paradigmu pamokų elementų. Direktorė pokalbių metu pripažino, kad pedagogų išsaugojimas mokykloje ir naujų paieška, esant reikalui, yra didelis jos rūpestis; suaugusiųjų mokymui surasti mokytojus gal šiek tiek lengviau todėl, kad tai nuotolinės pamokos, vykstančios vakarais, todėl galima prikalbinti dirbti kelioms pamokoms kitose mokyklose dirbančius pedagogus. Centre dirba pagalbos mokiniui specialistų komanda (socialinė pedagogė, psichologė, karjeros ugdymo specialistė, mokytojo padėjėjas), tačiau nepilna, nes niekaip nepavyksta rasti specialiojo pedagogo, kuris šiai mokyklai, turinčiai socialinių įgūdžių ugdymo klases, tiesiog būtinas; • materialiniais ištekliais Centras apsirūpinęs gerai ir neblogai juos naudoja. Mokyklos vadovų teigimu, finansinių išteklių centrui pakanka – tiek mokymo lėšų, tiek ir aplinkos lėšų. Ugdymo priemonių, direktorės ir pavaduotojų ugdymui nuomone, jaunimo ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokiniams pakanka – apsirūpinta nešiojamais ir planšetiniais kompiuteriais, krovimo stotelėmis, kabinetuose įrengti išmanieji ekranai; tačiau vertinimo metu stebėtose ir vertintose pamokose ugdymo priemonių panaudojimas buvo vidutiniškas – priemonių panaudojimas kaip stiprusis pamokos aspektas buvo išskirtas 3 (7,5 proc.) stebėtose pamokose. Suaugusiųjų mokymas vyksta nuotoliniu būdu, naudojant „Moodle“ mokymo aplinką ir „Zoom“ platformą; pažymėtina tai, jog naudojama nemokama „Zoom“ versija, kurios vieno prisijungimo ilgiausia trukmė – 40 minučių, t. y. 5 minutėmis mažiau, nei pamokos trukmė; todėl pamokos pabaigoje mokytojui ir mokiniams tenka prisijungti iš naujo, dėl to trukdosi ugdymo procesas, nukenčia pamokos apibendrinimas, pamokoje pasiektų uždavinių refleksija, rezultatų į(si)vertinimas. Jaunimo ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokiniai ugdosi kontaktiniu
--	---

	<p>būdu Trakų pradinės mokyklos pastate įrengtose patalpose; patalpos renovuotos, šiltos ir jaukios; patalpų užtenka pamokiniam ugdymo procesui organizuoti, tačiau trūksta kabinetų pagalbos specialistams (pvz., psichologui), erdvių viduje bei lauke (nėra kiemo / savos teritorijos) mokinių poilsui pertraukų metu, sudėtinga organizuoti mokinių poilsį (užimtumą) ne pamokų metu; Centras neturi sporto salės bei valgyklos, jas tenka nuomotis iš kitų įstaigų.</p> <p>Išanalizavus vertinimo metu surinktus duomenis daroma išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio sėkmės neblogi.</p>
<p>3.1. Ugdymo(si) planavimas, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro ugdymo(si) planavimas yra vidutiniškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ centre sistemingai vyksta Mokytojų tarybos posėdžiai, Centro tarybos posėdžiai, metodinių grupių susirinkimai, VGK posėdžiai, pagalbos mokiniui specialistų, mokytojų pasitarimai. Mokyklos vadovai vykdo ugdymo turinio įgyvendinimo stebėseną: stebėtos ir aptartos pamokos, pateiktos išvados ir rekomendacijos dėl pamokų kokybės tobulinimo. Kasmet atliekamas centro veiklos įsivertinimas, kurio išvados naudojamos planuojant naujas veiklas centro ugdymo kokybei gerinti, mokytojai rengia ilgalaikius planus, neformaliojo švietimo, vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, programas; ☒ Tyrimo ataskaitos duomenimis 72,2 proc. mokytojų tobulino pamokos, orientuotos į mokinio kompetencijas ir pažangą, planavimo tobulinimą, tačiau tik 14 proc. mokytojų pastebėjo didelį poveikį, 57,1 proc. – pastebėjo nedidelį poveikį ir 28,6 proc. – poveikio nepastebėjo. Mokytojai ir mokyklos vadovai, kalbėdamiesi su vertintojais, teigė, jog pamokų veiklos ir siektini rezultatai planuojami, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir mokyklos specifiką, tačiau 83,7 proc. vertintojų stebėtų pamokų mokytojai dažniausiai su visa klase dirbo vienodai, siūlytos veiklos orientuotos į bendrą klasės lygį. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolų duomenis, paaiškėjo, kad pamokos aspekto „<i>Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą</i>“ vertinimo vidurkis yra 2,23 (dažniausias vertinimas – 2), pamokos aspekto „<i>Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes</i>“ vertinimo vidurkis yra 2,18 (dažniausias vertinimas – 2); ☒ kaip stiprieji su ugdymo planavimu susiję aspektai įvardinti 8 stebėtose pamokose (20,0 proc.). Veiksmingai ugdymo(si) planavimas, keliantis mokiniams iššūkius fiksuotas 10 kl. gamtos mokslų pamokoje, paveikus ir tinkamas, kai atsižvelgiama į mokinių patirtį, stebėtas IIA lietuvių k. ir literatūros pamokoje. Ugdymo planavimo pamokų aspektai pamokų protokoluose dažniausiai vertinti patenkinamai (dažniausias vertinimas – 2); ☒ 2023–2027 m. Strateginiame plane viena iš numatytų stiprybių yra „<i>Pastoviai ir tikslingai keliami profesinė mokytojų kompetencija</i>“. Tyrimo ataskaitos duomenimis 88,2 proc. mokytojų pritarė teiginiui, kad tikrai paveiku „<i>Mokytojų bendradarbiavimo sistemos, siekiant mokinių pažangos, tobulinimas</i>“. 2023 metais

	<p>vienas iš centro įgyvendinamų tikslų – „<i>Burti centro bendruomenę į nuolatinio mokymosi organizaciją, organizuoti sistemingą gerosios patirties sklaidą centre</i>“, tačiau nepakankamai susitarta dėl geros pamokos kokybės požymių, nes vertinimo metu tik 6 (14,0 proc.) stebėtose pamokose buvo bandoma dirbti šiuolaikiškai, 37 (86,0 proc.) stebėtų pamokos buvo tradicinės (poveikio paradigmos); šiuolaikiškų (sąveikos) pamokų vertintojai nefiksavo. Mokytojams keliamų kvalifikacinių reikalavimų dėmė su pedagogo profesine kompetencija bei siekiu dirbti kuo geriau neišskirtinė: mokytojų metodininkų pamokos vertinimo vidurkis – 2,1, vyresniųjų mokytojų – 2,1, mokytojų – 2,65;</p> <p>Išanalizavus vertinimo metu surinktus duomenis daroma išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro ugdymo(si) planavimas neblogas – planuodami mokytojai atsižvelgia į mokinių patirtį, mokosi patys, tačiau nepakankamai dėmesio skiria mokinių įtraukimui keliant mokymosi tikslus, fragmentiškai apibendrina mokymo(si) pasiekimus ir individualią mokinių pažangą pamokoje.</p>
<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokytojų suplanuotos ir parinktos ugdymo(si) veiklos yra neišskirtinės – jos ne visada yra prasmingos, vidutiniškai skatina smalsumą ir entuziazmą, iš dalies sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, patirti mokymosi sėkmę, todėl vertinamas kaip rizikinga mokyklos veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stebėtų pamokų protokolų duomenimis, mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 15 (37,5 proc.), kaip tobulintinas – 12 (30,0 proc.) stebėtų pamokų; pamokos aspekto „<i>Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi</i>“ bendras įvertinimas yra 2,23; pamokų protokolų duomenimis, 37 stebėtose pamokose (86 proc.) vyravo poveikio paradigma, daugumoje jų dominavo mokytojas, buvo naudojami tradiciniai mokymo metodai ir veiklos būdai (mokytojo monologas, mokytojo aiškinimas, darbas su vadovėliu, pratybomis, klausymas, skaitymas, individualus darbas ir pan.), neskatinantys mokinių aktyvumo ir tobulėjimo; vertintojų pokalbyje su centro taryba mokinė teigė, kad mokinius sudomintų integruota mokomoji medžiaga, kuri būtų pateikta įvairiais būdais (IT), naudojama tiriamoji projektinė veikla ir pan.; 2022 m. centro veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis kaip tobulintina veikla įvardijama „<i>Pamokose naudojamos įvairios priemonės mokiniams yra įdomios</i>“; • iš dalies tinkamos mokytojų pastangos skatinant mokinių mokymosi motyvaciją, sudarant sąlygas mokytis iš padarytų klaidų, naudojant šiuolaikines mokymo(si) priemones; pamokos aspektas „<i>Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą</i>“ kaip stiprusis išskirtas 14 (35,0 proc.) pamokų, tačiau jų bendras įvertinimas – 2,5; nors Centras pakankamai apsirūpinęs šiuolaikinėmis mokymo priemonėmis, tačiau tik 13 pamokų (32,5 proc.) jaunimo klasėse jos buvo tikslingai panaudojamos, siekiant įgyvendinti pamokos tikslą. Dažniausiai pamokoje išmaniosios

	<p>lentos buvo naudojamos pamokos uždavinio skelbimui, aiškinimui (pateiktys), grįžtamajam ryšiui teikti; suaugusiųjų klasėse pagal naujausią versiją atnaujinta nuotolinio mokymo aplinka „Moodle“, atnaujinti nuotolinio mokymo pagrindinio ugdymo programos dalykų kursai, skaitmeninis turinys. Šiuolaikinės technologijos padeda įvairiapusiškiau, patraukliau mokytis;</p> <ul style="list-style-type: none"> • išanalizavus vizito metu stebėtų pamokų duomenis, galima daryti prielaidą, kad mokytojai iš dalies stengiasi sudaryti sąlygas mokiniams bendradarbiauti tarpusavyje. Vertintojų pokalbiuose su mokytojais atsiskleidė nepakankamas tikėjimas mokinių galiomis, susitaikymas su esama padėtimi – pakankamai dažnai buvo akcentuojama, kad centre mokosi daug mokinių iš socialinės rizikos ir socialiai remtinų šeimų, todėl sudėtingiau organizuoti mokymo procesą, mokinius įtraukti į aktyvų mokymąsi pamokose, į neformaliojo švietimo veiklas, savivaldą, renginių organizavimą, paskatinti įvairias jų iniciatyvas. Pamokose mokytojai iš dalies sudaro sąlygas mokiniams bendradarbiauti tarpusavyje (poroje, grupėje), supratingai reaguoja į mokinių klaidas (šių aspektų apibendrintas vizito metu stebėtų pamokų vertinimas – 2,18. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra vidutiniškas ir tai yra rizikinga mokyklos veikla, reikalaujanti papildomų mokyklos pastangų, siekiant kokybinių pokyčių ateityje.</p>
<p>3.3. Ugdymo(si) organizavimas, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro ugdymo(si) organizavimas yra neblogas:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ 2023 m. veiklos plane nurodoma, kad „<i>Bendradarbiavimas – dialogas tarp bendruomenės narių, savitarpio pagalba, abipusis supratimas</i>“ – viena iš centro puoselėjamų vertybių. Tyrimo ataskaitos duomenimis, 80 proc. mokytojų mano, kad „<i>Mokinių mokymosi bendradarbiaujant tobulinimas</i>“ daro teigiamą poveikį, tačiau nedidelį. Pamokos aspekto „<i>Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje</i>“ vertinimo vidurkis yra 2,18 (dažniausias vertinimas – 2); ▣ 2022 m. mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo duomenimis „<i>Ugdymo(si) organizavimas, Ugdymo(si) integralumas</i>“ įvertinta viena iš žemiausių verčių – 2,4. Tačiau pokalbio su metodinių būrelių pirmininkais metu jie teigė, kad integruotos pamokos, veiklos yra nuolat organizuojamos; tai patvirtina ir TAMO dienyne užpildytų integruotų pamokų ir veiklų sąrašas. Vertinimo metu stebėta 1 integruota pamoka socialinių įgūdžių ugdymo klasėse; ▣ pamokų stebėjimo protokoluose aspekto „<i>Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi</i>“ vertinimo vidurkis – 2,4 (dažniausias vertinimas – 2); stebėtų pamokų protokoluose šis aspektas kaip stiprusis paminėtas 21 pamokoje (52,5 proc.). Šiose pamokose (9 kl. ir 10 kl. lietuvių k. ir literatūros, IIIB kl. užsienio k. (pirmosios), IIA kl. užsienio k. (antrosios) ir kt.) mokomoji medžiaga sieta su kitais mokomaisiais

	<p>dalykais, mokytojai keldami ugdymo tikslus, tinkamai atsižvelgė į mokinių asmeninę patirtį;</p> <p>□ Tyrimo ataskaitos duomenimis, 70 proc. mokytojų mano, kad priemonės „<i>Mokyklos renginių, projektinių veiklų ir edukacinių išvykų ugdomojo potencialo didinimas</i>“ poveikis mokinių mokymuisi gana didelis; geriausiai pavyksta ugdymui pasitelkti mokyklos renginius, projektinę veiklą ir edukacines išvykas, tai vertintojai pasitvirtino pakalbių su mokyklos vadovais ir mokytojais metu.</p> <p>Išanalizavus vertinimo metu surinktus duomenis daroma išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro ugdymo(si) organizavimas vidutiniškas, organizuojama tarpdalykinė integracija, patirtinis, projektinis mokymasis plečia formaliojo ugdymo galimybes, neblogai prisideda prie mokinių pažangos ir pasiekimų gerėjimo.</p>
3.4. Mokymasis, 2 lygis	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokymasis yra neišskirtinis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stebėtų pamokų protokolų duomenimis, mokymasis kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 14 pamokų (35,0 proc.). Vizito metu stebėtų pamokų protokolų analizė leidžia daryti prielaidą, kad centre vyrauja poveikio paradigma, kai vidutiniškai sudaromos sąlygos mokiniams keltis mokymosi tikslus pamokoje, savarankiškai rinktis užduotis, jų atlikimo būdą, analizuoti mokymosi sėkmių ir (ar) nesėkmių priežastis. Tyrimo ataskaitos duomenimis tik 16,7 proc. mokytojų mano, kad mokinių mokymuisi gana didelį poveikį daro „<i>Mokinio pažinimo duomenimis grįsto mokymo diferencijavimo / individualizavimo / suasmeninimo stiprinimas</i>“; • 2022 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitoje „<i>Mokymasis, Mokymosi sociumas</i>“ įvertinta viena iš žemiausių verčių – 2,4; • Tyrimo ataskaitos duomenimis, 14,3 proc. mokytojų mano, kad poveikis gana didelis tobulinant „<i>mokinio mokėjimo mokyti, savivaldaus mokymosi stiprinimą kiekvienoje pamokoje</i>“. Pamokos aspekto „<i>Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi</i>“ bendras įvertinimas stebėtose pamokose yra 2,13 (dažniausias vertinimas – 2), labai gerai ir gerai įvertinta 7 pamokos (17,5 proc.), patenkinamai ir prastai – 33 pamokos (82,5 proc.); kaip stiprusis pamokos aspektas jis išskirtas 6 pamokose (14,0 proc.). Remiantis stebėtų pamokų komponentų koreliacinių ryšių lentelės duomenimis, pamokos aspektas „<i>Mokymasis vadovaujant mokytojui derinama su savivaldžiu mokymusi</i>“ koreliuoja su pamokos aspektu „<i>Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokyti suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos</i>“ (koreliacinis ryšys – 0,53); • aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką, tinkamai reflektuoti stebėtose pamokose mokytą nepakankamai, iš pamokų protokolų analizės matyti, kad kai kuriose pamokose refleksija neįvyko dėl netinkamos laiko vadybos.

	<p>Išanalizavus vertinimo metu surinktus duomenis daroma išvada, kad Trakų suaugusiųjų mokymo centro mokymasis yra patenkinamas. Mokiniai buvo nepakankamai skatinami arba turėjo galimybę savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones.</p>
<p>3.5. (Iš)vertinimas ugdymui, 2 lygis</p>	<p>Trakų suaugusiųjų mokymo centro (iš)vertinimas ugdymui yra vidutiniškas ir išskiriamas kaip rizikinga mokyklos veikla, kuriai verta skirti daugiau dėmesio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitoje „Vertinimas ugdymui, vertinimo įvairovė“ įvertinta viena iš aukščiausių verčių – 3,43. Vertinimas mokykloje vykdomas vadovaujantis 2017 m. parengta Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka, kuri iš dalies atliepia LR ŠMM patvirtintą Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašą. Susitarimų dėl vertinimo įgyvendinimas stebėtose pamokose buvo patenkinamas; • 2023–2027 m. Strateginiame plane viena iš įvardintų stiprybių yra „<i>Aiškūs mokinių pasiekimų vertinimo kriterijai</i>“. Mokyklos pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkoje numatyta, kad „...planuodamas kiekvieną mokymo(si) etapą (temą, pamoką), atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį, gebėjimus ir poreikius, planuoja vertinimą, formuluoja uždavinius, numato rezultatus...“, tačiau vertintojai fiksavo, kad tik pavienėse pamokose vertinimas numatytas ir mokiniams suformuluoti aiškūs vertinimo kriterijai; pamokos aspekto „<i>Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai</i>“ vertinimo vidurkis – 1,9 (dažniausias vertinimas – 1). Kaip tobulintinas šis pamokos aspektas buvo išskirtas 19 pamokų (47,5 proc.), kaip stiprusis – 7 (17,5 proc.) (9 kl. ir IIIA kl. lietuvių k. ir literatūros, 8 kl. technologijų, ir kt.) pamokose; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, nustatyta, kad pamokos aspekto „<i>Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos</i>“ vertinimo vidurkis – 1,9; 14 (35,0 proc.) stebėtų pamokų mokytojai neblogai vykdė formuojamąjį vertinimą stebėdami mokinių veiklą, taisė daromas klaidas, konsultavo, tačiau surinktą vertinimo informaciją retai naudojo tolimesniam ugdymui(si). (Iš)vertinimas ugdymui kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 25,2 proc. stebėtų pamokų, kaip tobulintinas – 49,1 proc. pamokų; • pokalbių su mokytojais ir vadovais metu išsiaiškinta, kad tėvams informacija apie mokinių pažangą ir pasiekimus mokykloje teikiama tradiciniais būdais: panaudojant elektroninį dienyną, kalbant individualių susitikimų, susirinkimų metu, telefonu bei lankant mokinius namuose. Išanalizavus elektroninio dienyno duomenis pastebėta, kad tik maža dalis tėvų yra prisijungę prie TAMO dienyno: 5 jaunimo klasių mokinių tėvai, 3 – socialinių įgūdžių ugdymo klasių, 4 – suaugusiųjų klasių tėvai. Vertinimo savaitės metu, informacija e.dienyne apie mokinių pažangą ir pasiekimus fiksuota minimali: jaunimo klasių mokiniams buvo įrašytos 4 pastabos ir 26 informaciniai pranešimai, suaugusiųjų

	<p>klasių mokiniams – 3 pagyrimai; tai rodo vidutiniškai veiksmingą mokymosi motyvacijos skatinimą bei savalaikį, nuolatinį, įvairiapusį informavimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tyrimo ataskaitos duomenimis, 61 proc. mokytojų teigė, kad, siekdami veiksmingumo klasės lygmeniu, priemonę „<i>mokymosi refleksijos, įsivertinimo poveikio mokinio pasiekimams didinimas</i>“ keitė, tobulino; tačiau 45 proc. mano, kad šios priemonės poveikio nepastebėjo, o 45 proc. nuomone poveikis teigiamas, tačiau nedidelis arba tik keletui mokinių. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Trakų suaugusiųjų mokymo centre (įsi)vertinimas ugdymui patenkinamas; mokymo(si) pasiekimų (įsi)vertinimas, pažangos stebėjimas ir pasiektų rezultatų pamokoje apmąstymas išskiriamas kaip rizikinga mokyklos veikla.</p>
--	---

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
<p>1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis</p>	<p>Mokyklos vadovams vertėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuoti mokytojams mokymus apie šiuolaikinę pamoką, atnaujintą ugdymo turinį, bendrųjų kompetencijų ugdymą pamokoje; • inicijuoti susitarimus dėl šiuolaikinės pamokos sampratos ir skatinti jų laikytis pamokose. <p>Mokytojams vertėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluoti aiškų, pamatuojamą, į konkretų siekiamą rezultatą orientuotą mokymo(si) uždavinį, derantį su kompetencijų bei asmenybės ugdymo tikslais; • skirti pakankamai laiko ir dėmesio pamokos apibendrinimui; apibendrinant pamoką sugrįžti prie pamokos uždavinio, skatinti mokinius įsivertinti asmeninius pasiekimus ir pažangą, lyginant su pamokos uždavinyje numatytais kriterijais.
<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas, 2 lygis</p>	<p>Mokyklos vadovams vertėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stiprinti mokytojų tikėjimą mokiniais, jų galimybėmis, skatinti drąsiau įtraukti mokinius į mokymąsi, keisti poveikio pamokas į sąveikos. <p>Mokytojams vertėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyti mokinius ir sudaryti jiems sąlygas nusimatyti mokymosi lūkesčius, pasirinkti mokymosi turinį, tempą bei veiklas lūkesčiams pasiekti – didinti mokinių atsakomybę už mokymąsi; • sudaryti mokiniams sąlygas mokytis bendradarbiaujant, skatinti įsitraukti į mokymąsi, formuoti savivaldaus mokymosi įgūdžius.
<p>3.5. (įsi)vertinimas ugdymui, 2 lygis</p>	<p>Mokyklos vadovams vertėtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inicijuoti mokyklai nebeaktualios, bet vis dar galiojančios 2017 m. vertinimo tvarkos atnaujinimą; • inicijuoti ir organizuoti bendruomenės diskusiją bei susitarimus dėl mokinių individualios pažangos stebėjimo pamokoje, vertinimo bei įsivertinimo organizavimo, mokinių refleksijos skatinimo. <p>Mokytojams vertėtų:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• diskutuojant atnaujinti susitarimus dėl individualios mokinio pažangos stebėjimo pamokose, stiprinti mokinių atsakomybę už mokymosi rezultatus, jų supratimą, užsibrėžto tikslo siekimą;• skatinti mokinius reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokyti suvokti, kas padeda ar trukdo siekti pažangos pamokoje.
--	--

Vadovaujantysis vertintojas

Rimvydas Zailskas

Vertinimo organizavimo skyriaus vedėja

Kristina Cibulskytė